

Foto Glenn Murberg 20080420

Källunga kyrka Herrljunga Kommun

Den ursprungliga delen av Källunga kyrka tros vara från slutet av 1100-talet. Då bestod kyrkan enbart av långhuset. Kyrkan ligger i ett svagt kuperat jordbrukslandskap. Det är liten och låg stenkyrka med murar av granit som saknar torn. Den är till sina äldsta delar medeltida. Man tror att dagens kyrka föregicks av en träkyrka. Vid restaureringen 1945-1946 påträffade man grova ekstockar i golvet, vilka man förmodar ha hört till en tidigare kyrka. Kyrkan består av ett långhus som har tresidigt kor med tre stora fönster i öster, tillbyggt 1796. Samma år togs även ett stort fönster upp på vardera långsidan och taket lades om. Vid en ytterligare tillbyggnad 1842 tillkom ett vapenhus av trä vid västra gaveln och en sakristia av sten i norr. Vid samma tidpunkt ersattes det förut låga och platta innertaket med ett högt trätunnvalv, varvid äldre takmålningar raserades. Alla byggnadsdelar har sadeltak som täcks av enkupigt lertegel. År 1823 uppfördes klockstapeln i trä, har faluröd stående locklistpanel och spåntak.

En omfattande restaurering genomfördes 1945-1947 efter ritningar utförda av Årland Noreen. Man syftade då till att återskapa den medeltida stil, som försvunnit vid 1842 års till- och ombyggnader, bland annat genom att uppföra ett nytt vapenhus i tegel med antikputs. Däri lades det gamla kalkstensgolvet, som man fått fram vid utgrävningar. Då påträffades även eksyllar, vilka man tror har tillhört en äldre träkyrka, liksom mänskliga kvarlevor i form av skelettdelar. Vid restaureringen målades nya bänkar, skulpturerna på den femkantiga predikstolen togs fram. Över predikstolen

sattes en baldakin med en hängande duva upp. Målningar och dekor utfördes av Torbjörn Engblad. Återinvigningen ägde rum i januari 1947.

Foto Glenn Murberg 20080420

Dopfont av sandsten tillverkad omkring år 1200 i två delar med höjden 79 cm. Cuppan är cylindrisk med skrånande undersida. Upptill och nedtill motgående repstavar. Foten är en stympad kon som upptill avslutas med en kraftig repstav. Centralt uttömningshål. Under åren 1845 till 1945 låg cuppan i klockstapeln och foten tjänade som fundament till predikstolen. Båda delarna står sedan 1945 mot söder i koret. Nuvarande altartavla är målad av 1904 av Karl Reimer och har motivet Kristi Himmelsfärd. Altarkrucifixet i koppar är från 1500-talet och skulpturen är sedan 1932 fästad vid ett kors. Kristusfiguren har använts som korngud och burits fram på en stång över åkrarna för att befrämja växtligheten. Detta bruk förbjöds i en förordning 1772. Klockan i klockstapeln ska enligt protokoll ha blivit omgjuten i Skara 1744.

Det finns många gamla medeltida kyrkor runt om Sjuhärad och det är en ren fröjd att se dessa och fotografera. De gamla kyrkorna är ett mycket vackert byggnadsverk och lika så de som byggdes senare.